

NVAO NEDERLAND

TOETS NIEUWE OPLEIDING
HBO-BACHELOR GEZONDHEID
NHL Stenden Hogeschool

ADVIESRAPPORT
19 december 2025

Inhoud

1	Procedure TNO.....	3
2	Nieuwe opleiding.....	4
2.1	Algemene gegevens.....	4
2.2	Profiel.....	4
2.3	Panel.....	4
3	Oordeel.....	5
4	Sterke punten.....	6
5	Aanbevelingen	7
6	Beoordeling	8
6.1	Standaard 1: Beoogde leerresultaten.....	8
6.2	Standaard 2: Onderwijsleeromgeving.....	10
6.3	Standaard 3: Toetsing.....	15
6.4	Graad en CROHO-onderdeel.....	18

1 Procedure TNO

Om erkenning door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) te verkrijgen, moet een nieuwe opleiding met succes de procedure toets nieuwe opleiding (TNO) doorlopen. Alleen na deze kwaliteitstoets kan de onderwijsinstelling de wettelijk beschermde getuigschriften of diploma's voor de opleiding uitreiken.

De procedure voor een nieuwe opleiding is iets anders dan voor bestaande opleidingen die al zijn geaccrediteerd. Een TNO is een *plan*beoordeling. Na accreditatie valt ook de nieuwe opleiding onder de reguliere accreditatieprocedure.

Een NVAO-panel van deskundigen toetst de kwaliteit van de nieuwe opleiding tijdens een locatiebezoek aan de universiteit of hogeschool. Een discussie tussen 'peers' vormt de basis van de beoordeling en resulteert in een adviesrapport. Informatie over de invulling van het locatiebezoek en een overzicht van het bestudeerde materiaal zijn op te vragen bij de NVAO.

De beoordeling is gebaseerd op de standaarden zoals omschreven in het 'Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs Nederland' van de NVAO (Staatscourant 2024, nr. 6405). Deze plantoetsing geldt voor instellingen met een erkenning instellingstoets kwaliteitszorg. Het panel geeft een gemotiveerd oordeel over de standaarden op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele, of voldoet niet. Vervolgens formuleert het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding, eveneens op een driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden, of negatief.

Dit adviesrapport bevat de bevindingen, overwegingen en oordelen van het panel, evenals de sterke punten en aanbevelingen. Op basis van dit rapport neemt de NVAO een accreditatiebesluit. Een beknopt adviesrapport is eveneens beschikbaar. De NVAO publiceert beide rapporten.¹

Meer informatie over de NVAO-werkwijze en de TNO-procedure is te vinden op www.nvao.net.

¹ <https://www.nvao.net/nl/besluiten>

2 Nieuwe opleiding

2.1 Algemene gegevens

Instelling	: NHL Stenden Hogeschool
Opleiding	: hbo-bachelor Gezondheid
Variant(en)	: Voltijd en Deeltijd
Graad	: Bachelor of Science
Afstudeerrichtingen	: Geen
Locatie(s)	: Leeuwarden en Emmen
Studieomvang	: 240 EC ²

2.2 Profiel

De bacheloropleiding Gezondheid van de Academie Gezondheid en Welzijn van NHL Stenden positioneert zich op het snijvlak van gezondheid en welzijn. De opleiding kiest voor een integraal, domeinoverstijgend perspectief waarin zowel fysieke als mentale aspecten van gezondheid aan bod komen. De focus ligt op preventie, leefstijl, veerkracht en de maatschappelijke context van gezondheid. Studenten worden opgeleid tot breed inzetbare gezondheidsspecialisten die op micro-, meso- en macroniveau kunnen bijdragen aan actuele gezondheidsvraagstukken. De opleiding sluit aan bij regionale noden, met bijzondere aandacht voor leefstijl- en sociaaleconomisch gerelateerde gezondheidsproblemen en de uitdagingen van de dubbele vergrijzing. Afgestudeerden zullen hun weg vinden in uiteenlopende rollen en functies, zoals gezondheidsbevorderaar op school, beleidsmedewerker bij een gemeente, coach binnen publieke instellingen, wijkadviseur, adviseur in een huisartsenpraktijk of onderzoeker.

2.3 Panel

Samenstelling

- Prof. dr. Gerda Croiset (voorzitter), arts Arbeid en Gezondheid, UMCG, Groningen; voorheen prodecaan onderwijs en opleiden UMCG, Groningen;
- Dr. Patricia Claessens (lid), directeur Expertisenetwerken Gezondheid en Zorg & Mens en Samenleving, Arteveldehogeschool, Gent;
- Dr. Diana G.M. Eijgermans (lid), docent-onderzoeker bij De Haagse Hogeschool, Den Haag;
- Drs. Edwin Berk (lid), docent verpleegkunde Hogeschool Leiden, Leiden; Wijkverpleegkundige bij Thuiszorg de Zorgende Hand, Zoetermeer;
- Thirsa Dingshoff (student-lid), student masteropleiding *Language and AI*, Vrije Universiteit Amsterdam; voorheen student bacheloropleiding Logopedist Hanzehogeschool, Groningen.

Ondersteuning

- Dr. Jetje De Groof, secretaris
- Yvonne Overdevest, NVAO-beleidsmedewerker en procescoördinator

Locatiebezoek

Leeuwarden, 24 september 2025

² European Credits

3 Oordeel

Het NVAO-panel oordeelt positief over de kwaliteit van hbo-bachelor Gezondheid van NHL Stenden Hogeschool. De opleiding voldoet aan de drie standaarden van het NVAO-kader voor instellingen met erkenning instellingstoets kwaliteitszorg.

De bacheloropleiding Gezondheid heeft een aantrekkelijk en scherp gepositioneerd profiel. De zes beroepsrollen, met bijbehorende leeruitkomsten en kernhandelingen, zijn uitgewerkt op NLQF-niveau 6 en hebben een duidelijke beroepsgerichte oriëntatie. De samenwerking met het werkveld is sterk en geborgd via de werkveldadviescommissie.

Het curriculum vertoont een duidelijke verticale opbouw die studenten in staat stelt de beoogde leeruitkomsten stapsgewijs te bereiken. Het onderwijsconcept van Design-Based Education (DBE), zoals gehanteerd door de hogeschool, sluit naadloos aan bij het profiel van de opleiding. Uitgesproken sterktes hierin zijn de praktijkgerichte insteek en de aandacht voor de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap. Binnen dit geheel vervult studiecoaching een sleutelrol. Het panel benadrukt het belang van structurele borging van deze rol, met oog voor continuïteit en een vlotte overdracht tussen studiejaar. De focus op *internationalisering@home* acht het panel passend binnen de brede en diverse beroepscontext. Het docententeam is deskundig en bevoegd, terwijl de toelatingsvoorwaarden en informatievoorziening helder en adequaat zijn.

De opleiding heeft een breed gedragen toetsvisie en een zorgvuldig opgebouwd toetsprogramma. De combinatie van formatieve en summatieve toetsing ondersteunt het leren en waarborgt tegelijkertijd dat studenten de beoogde leerdoelen en leeruitkomsten behalen. Het eindniveau wordt op overtuigende wijze vastgesteld. De borging van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie is stevig ingebed in de OER, het toetsbeleid en de kwaliteitscyclus, en wordt zorgvuldig bewaakt door een deskundige en proactieve Examen- en Toetscommissies.

Naast sterke punten, identificeerde het panel ook enkele aandachtspunten. Er is ruimte om de huidige nadruk op bewegen meer in balans te brengen met andere gezondheidselementen. De onderlinge samenhang tussen beroepsrollen, leeruitkomsten en kernhandelingen kan verder worden aangescherpt. Gezien het vernieuwende karakter van het profiel acht het panel het bovendien van belang om de inzetbaarheid van afgestudeerden in de beoogde werkvelden systematisch te blijven volgen. De kleinschaligheid van het docententeam en het feit dat deze docenten ook verbonden zijn aan andere opleidingen vraagt om waakzaamheid ten aanzien van de opbouw van expertise en de continuïteit en zichtbaarheid van aanspreekpunten voor studenten. Het panel adviseert om de werk- en toetsdruk bij zowel studenten als docenten nauwlettend te blijven volgen. Daarbij is het belangrijk om te verkennen hoe de huidige flexibiliteit en het geboden maatwerk ook bij een mogelijke groei van de opleiding gewaarborgd kunnen blijven.

Standaard	Oordeel
1 Beoogde leerresultaten	voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	voldoet
3 Toetsing	voldoet
Eindoordeel	positief

4 Sterke punten

Het panel constateert de onderstaande sterke punten:

1. Sterk profiel – Aantrekkelijk, scherp gepositioneerd profiel dat inspeelt op maatschappelijke ontwikkelingen en regionale noden.
2. Praktijkgerichtheid - Vanaf de start realistische vraagstukken in *fieldlabs* en leerateliers bij regionale partners, voortbouwend op bestaande NHL Stenden-netwerken.
3. Persoonlijk leiderschap – Sterk uitgewerkte leerlijn (PPO) die studenten actief stimuleert om regie te nemen over hun ontwikkeling en bewust te reflecteren op hun professionele groei.
4. Team – Hecht team van bekwame en ervaren docenten, zowel vakinhoudelijk als didactisch en pedagogisch, aangestuurd door een sterke en betrokken teamleider.
5. Toetsing – Evenwichtige toetspraktijk met een goede balans tussen formatief handelen en summatieve toetsing.

5 Aanbevelingen

Met het oog op de verdere ontwikkeling van de opleiding doet het panel een aantal aanbevelingen. Deze aanbevelingen doen geen afbreuk aan het positieve oordeel over de kwaliteit van de opleiding.

1. Leeruitkomsten – Bewaak bij de doorontwikkeling van het programma dat de leeruitkomsten aansluiten bij de brede, leefstijlgerichte benadering van de opleiding en dat de nadruk op bewegen in balans is met andere gezondheidsdimensies.
2. Samenhang rollen–leeruitkomsten–kernhandelingen - Zorg voor een sluitende afstemming tussen rollen, leeruitkomsten en kernhandelingen, waarbij cultuursensitieve communicatie en netwerkgericht werken als herkenbare bouwstenen in dit kader worden geïntegreerd.
3. Beoogde werkvelden voor afgestudeerden - Voer een kritische toets uit op de realistische inzetbaarheid van afgestudeerden binnen de beoogde werkvelden en leg de focus op de sectoren waar het profiel het sterkst aansluit.
4. Studiecoaching - Bewaak de studiecoaching als sleutelement van de opleiding en zorg voor structurele borging, continuïteit en een vlotte overdracht tussen studiejaar.
5. Werk- en toetsdruk – Monitor de werk- en toetsdruk van het huidige toetsprogramma bij docenten en studenten, en onderzoek hoe de bestaande mate van maatwerk bij verdere groei kan worden behouden.

6 Beoordeling

6.1 Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Profiel

De bachelor Gezondheid leidt studenten op tot professionals die integraal en domeinoverstijgend aan gezondheidsvraagstukken op micro-, meso- en macroniveau werken. Ze benaderen gezondheid als een dynamisch en veelzijdig concept, met aandacht voor zowel fysieke als mentale aspecten. De opleiding situeert zich daarmee op het snijvlak van gezondheid en welzijn, de twee deeldomeinen van de Academie Gezondheid en Welzijn van NHL Stenden, waarin ze ingebed wordt. Afgestudeerden kunnen in verschillende rollen aan de slag, bijvoorbeeld als gezondheidsbevorderaar op school, beleidsmedewerker bij een gemeente, coach bij publieke instellingen, wijkadviseur, adviseur binnen een huisartsenpraktijk of onderzoeker.

De opleiding onderscheidt zich van verwante opleidingen zoals Voeding en Diëtetiek, Verpleegkunde, Social Work en Sportmanagement door de sterke focus op preventie en het expliciete gebruik van kennis uit psychologie en bewegen. Het panel waardeert dat afstemming heeft plaatsgevonden met Fontys Hogeschool, die ook een bachelor Gezondheid aanbiedt. Waar Fontys zich meer richt op re-integratie en de zakelijke kant van gezondheid, heeft de opleiding van NHL Stenden een sterke focus op preventie, leefstijl, veerkracht en maatschappelijke context.

Werkveld

Het opleidingsprofiel is in nauwe samenspraak met het werkveld ontwikkeld, wat zorgt voor sterke aansluiting bij de praktijk. Het panel benadrukt dat een structurele samenwerking noodzakelijk is om blijvend in te spelen op toekomstige ontwikkelingen binnen het veld. Daarbij is het positief dat de werkveldvertegenwoordigers met wie het panel kon spreken, aangaven dat ze ook deel zullen uitmaken van de werkveldadviescommissie.

De werkveldpartners onderbouwden tijdens het locatiebezoek overtuigend dat er behoefte is aan een breed opgeleide gezondheidsspecialist die zowel met een brede blik kan meekijken als praktijkgericht kan handelen. De opleiding sluit aan bij regionale noden, met name op het vlak van gezondheidsproblematieken die voortkomen uit leefstijl- en sociaaleconomische factoren, en ontwikkelingen zoals de dubbele vergrijzing. Het ontbreken van een BIG-registratie is passend, aangezien de professional geen zorg aan het individu verleent.

Uit de gesprekken met de werkveldpartners concludeert het panel dat er in de praktijk op dit moment nog geen specifieke functies bestaan voor deze professionals. De ontwikkeling van passende arbeidsplaatsen zal zich de komende jaren moeten uitkristalliseren. Ook wijst het panel erop dat sommige in het informatiedossier genoemde beroepsvelden, zoals ziekenhuizen of topsportclubs, mogelijk minder vanzelfsprekend aansluiten bij het profiel. Het adviseert daarom een kritische toets op de realistische inzetbaarheid van afgestudeerden in de beoogde werkvelden.

Rollen, leeruitkomsten en kernhandelingen

De opleiding werkt met beroepsrollen die zijn afgeleid van de CanMEDS-rollen. In het licht van de centrale focus op gezondheidsbevordering is ervoor gekozen deze rol geïntegreerd op te nemen in de rol van vakinhoudelijk expert. Deze vormt het inhoudelijke middelpunt van het profiel, waar de andere vijf rollen (communicator, samenwerker, professional, innovator en ondernemer) logisch omheen zijn gepositioneerd. Het panel is van mening dat de beroepsrollen helder geformuleerd en zorgvuldig uitgewerkt zijn. Het waardeert dat de opleiding bewust kiest voor aansluiting bij het model dat ook Fontys Hogeschool hanteert voor de bachelor Gezondheid.

De zes rollen zijn vertaald naar acht leeruitkomsten, die inhoudelijk scherp en goed afgebakend zijn. Via een koppelschema toont de opleiding overtuigend aan dat de leeruitkomsten zijn geformuleerd op NLQF-niveau 6. Met behulp van de SOLO-taxonomie en het ZelCom-model zijn ze doorvertaald naar drie niveaus van complexiteit: het oriëntatieniveau (jaar 1), het verdiepende niveau (jaar 2 en 3) en het integratieniveau (jaar 4). Op die manier wordt houvast geboden voor de geleidelijke niveau-opbouw in de opleiding (zie ook Standaard 2, Onderwijsleeromgeving'). Elke leeruitkomst is bovendien geconcretiseerd in kernhandelingen, die inzichtelijk maken wat het beoogde beroepsmatige handelen inhoudt. Bij het formuleren van de kernhandelingen heeft de opleiding expliciet aangesloten bij de hbo-standaard, met aandacht voor een degelijke theoretische basis, onderzoekend vermogen, professioneel vakmanschap en maatschappelijke oriëntatie.

Het panel concludeert dat de gekozen rollen, leeruitkomsten en kernhandelingen voldoen aan de vereisten qua niveau en oriëntatie, en goed aansluiten bij de noden van het regionale werkveld. Tegelijkertijd signaleert het panel enkele aandachtspunten. Het begrijpt de keuze om bewegen expliciet te benoemen als toegang tot doelgroepen, maar plaatst vraagtekens bij de nadruk die dit krijgt binnen de leeruitkomsten. In de gesprekken kwam naar voren dat de opleiding gezondheid benadert als een breed en evenwichtig concept, met ook aandacht voor voeding, rust, ontspanning en mentale gezondheid. Deze elementen worden in de leeruitkomsten echter minder expliciet meegenomen. Ook het werkveld gaf aan vooral belang te hechten aan een brede, leefstijlgerichte benadering.

Daarnaast wijst het panel op het belang van de rol van netwerkbouwer. Zeker in informele netwerken moeten professionals verbinding kunnen maken tussen contexten en actoren. Dat vraagt mensgerichtheid, communicatieve vaardigheden en het vermogen om laagdrempelig, proactief en coördinerend op te treden. Tot slot benadrukt het panel het belang van ervaringsgericht werken, dat studenten in staat stelt hun aanpak af te stemmen op de leefwereld van burgers. Het panel adviseert de opleiding om na te gaan of deze elementen voldoende verankerd zijn in de rollen, leeruitkomsten en kernhandelingen.

Conclusie

De bacheloropleiding Gezondheid heeft een aantrekkelijk en scherp gepositioneerd profiel. De zes beroepsrollen en bijbehorende leeruitkomsten zijn uitgewerkt op NLQF-niveau 6, met een duidelijke niveau-opbouw via de SOLO-taxonomie. De concretisering in kernhandelingen, afgestemd op de hbo-standaard, borgt de beroepsgerichte oriëntatie van de opleiding. De afstemming en samenwerking met het werkveld is sterk en structureel geborgd via de werkveldadviescommissie. Dit draagt ertoe bij dat het profiel en de leeruitkomsten goed aansluiten bij maatschappelijke ontwikkelingen en regionale noden. Tegelijkertijd vormt de arbeidsmarkt voor deze nieuwe professionals zich nog. Het is daarom belangrijk de inzetbaarheid in de beoogde werkvelden nauwgezet te blijven volgen en waar nodig bij te sturen. De brede leefstijlbenadering past goed bij het profiel, al ziet het panel ruimte om de nadruk op bewegen beter in balans te brengen met andere gezondheidselementen. Daarnaast adviseert het na te gaan of de rol van netwerkbouwer en het belang van ervaringsgericht leren voldoende zijn verankerd in de rollen, leeruitkomsten en kernhandelingen.

6.2 Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Programma

Het programma is opgebouwd rond vier studiejaren (240 EC), die elk focussen op een centraal jaarthema met bijbehorende beroepsrollen. Deeltijdstudenten volgen in dezelfde tijd hetzelfde curriculum met dezelfde modules als voltijdstudenten, maar hebben slechts één dag in de week contacttijd. In de modules van de eerste drie semesters bouwen de studenten basiskennis en reflectievaardigheden op. De modules kennen een kleinere omvang (10 EC en 5 EC), wat zorgt voor snelle feedback aan studenten. Vanaf het vierde semester ligt de nadruk op zelfgestuurd leren. Studenten komen in semesterbrede projecten geleidelijk in aanraking met alle kernhandelingen, bepalen samen met hun coach hun leerdoelen en selecteren bewijzen in hun portfolio. In het derde jaar doen ze hun stage en kiezen ze een minor, die hen in staat stelt zich verder te profileren. Het vierde jaar vormt met het afstuderen het sluitstuk van de opleiding.

Het panel stelt vast dat het curriculum helder en doordacht is opgebouwd, met een duidelijke verticale lijn en een sterke samenhang tussen jaarthema's, beroepsrollen, leeruitkomsten en kernhandelingen. De leeruitkomsten zijn, met behulp van het ZelCom-model, uitgewerkt op toenemende niveaus van complexiteit en zelfstandigheid, en gekoppeld aan passende kernhandelingen. Door deze expliciet aan modules te verbinden, wordt het studenten mogelijk gemaakt hun ontwikkeling stapsgewijs vorm te geven en de eindkwalificaties te bereiken. De opleidingsmatrix maakt dit proces inzichtelijk. Tijdens het locatiebezoek constateerde het panel in de modulehandleidingen dat deze structuur bovendien zorgvuldig is doorvertaald tot op cursusniveau.

Vanaf het derde semester biedt de opleiding studenten ruime keuzevrijheid, wat hen de mogelijkheid biedt hun leerroute af te stemmen op hun persoonlijke ontwikkeling en ambitie. Dit ontlokte bij het panel de vraag hoe de opleiding borgt dat studenten, niettegenstaande hun uiteenlopende keuzes, alle kernhandelingen verwerven. De opleiding lichtte toe dat de studiecoach hierin een centrale rol speelt (zie ook 'Studiebegeleiding en informatievoorziening'), door studenten te begeleiden bij de ontwikkeling

van hun professionele identiteit, en door toe te zien op een evenwichtige groei in de zes beroepsrollen. De modulehandleidingen, die duidelijke criteria en kernhandelingen bevatten, zijn ondersteunend in dit proces.

De deeltijdvariant volgt hetzelfde curriculum als de voltijdse opleiding. Daarnaast speelt de werkplek een centrale rol in het ontwikkelen van de competenties van deeltijdstudenten. Het panel stelde naar tevredenheid vast in de Handreiking Werkplekklaren dat de opleiding duidelijke criteria vooropstelt om te verzekeren dat de werkplek het beoogde leerpotentieel kan bieden. In samenspraak tussen student, werkplekbegeleider, studiecoach en moduledocent wordt een plan van aanpak voor het behalen van de leeruitkomsten opgesteld. Ook zijn duidelijke afspraken gemaakt op het vlak van vereiste werkplekbezoeken.

Didactisch concept en leeromgeving

De opleiding onderschrijft het instellingsbrede beleid om Design-Based Education (DBE) als richtinggevend onderwijsconcept te hanteren, en geeft hier op doordachte wijze invulling aan. Deze keuze is volgens het panel passend bij het opleidingsprofiel en ondersteunt het ontwikkelen van competenties zoals eigenaarschap, samenwerking en iteratief werken aan betekenisvolle vraagstukken. DBE wordt vertaald naar een onderwijsvisie die vertrekt vanuit sociaal-constructivistisch leren, met variatie in werkvormen en een geïntegreerde benadering van theorie, praktijk en persoonlijke context. Binnen deze visie is er aandacht voor flexibele en individuele leerwegen, leren in realistische beroepscontexten en kleinschalig onderwijs met intensieve begeleiding.

Op basis van het informatiedossier en de gesprekken tijdens het locatiebezoek stelt het panel vast dat de opleiding in een goede positie is om deze visie in de praktijk te brengen. De betrokken docenten hebben binnen NHL Stenden ervaring opgebouwd met dit onderwijsconcept en hebben het geoperationaliseerd voor de nieuwe opleiding.

Zo constateert het panel dat de praktijkgerichtheid, een belangrijke component van DBE, sterk is verankerd. Studenten zullen vanaf de start werken aan realistische vraagstukken in *fieldlabs* en leerateliers, vaak op locatie bij regionale partners, met cliënten. Zo maken zij direct kennis met uiteenlopende doelgroepen en werkcontexten, wat volgens het panel hun betrokkenheid vergroot en hen motiveert. De opleiding kan daarbij voortbouwen op bestaande netwerken en infrastructuur van NHL Stenden.

De meeste modules zijn structureel verbonden aan een lectoraat. Deze samenwerking zorgt ervoor dat onderwijs, praktijk en onderzoek op natuurlijke wijze met elkaar verweven zijn. Het panel stelt vast dat consistent wordt gewerkt aan het ontwikkelen van het onderzoekend vermogen van studenten. Tijdens het locatiebezoek illustreerden de docenten hoe ontwerpgericht en mensgericht onderzoek in co-creatie met studenten vorm krijgt. Het panel oordeelt dat de opleiding het onderzoekend vermogen van studenten ontwikkelt op een manier die past bij het bachelorniveau en het beoogde beroepsprofiel.

In het gesprek met het werkveld kwam het belang naar voren van diepe betrokkenheid bij de leefwereld van cliënten. De opleiding sluit hierbij aan met een visie waarin ervaringsgericht leren en een 'voeten in de modder'-benadering centraal staan. Dit vraagt om proactiviteit, een gepaste zorgbenadering en, waar mogelijk, de inzet van ervaringswerkers. Het panel ziet dat deze visie breed gedragen wordt, maar adviseert alert te blijven op de daadwerkelijke implementatie in het onderwijs.

Internationale en interculturele perspectieven

De opleiding wil studenten opleiden tot professionals die stevig verankerd zijn in hun regionale context, maar tegelijk breed georiënteerd zijn op wereldwijde ontwikkelingen en diversiteit in de samenleving. De diversiteit in de toekomstige beroepscontext vormt daarbij voor studenten de ideale leeromgeving om de beoogde competenties te ontwikkelen. Daarom ligt de focus in de Academie Gezondheid & Welzijn op interculturalisatie en internationalisering "@ home". Het panel vindt deze keuze logisch en goed onderbouwd. Tegelijkertijd worden ook opties aangeboden tot internationalisering en interculturalisatie "abroad", door middel van een studiereis, een internationale reis of een semester in het buitenland in het kader van de minor. Het panel ziet kansen om studenten meer actief te stimuleren om ook deze internationale ervaringen te benutten, met name om ook kennis en ervaring op te doen van effectieve preventieve gezondheidsinterventies in het buitenland die in Nederland (nog) niet worden toegepast.

Het panel wijst erop dat cultuursensitieve communicatie, bijvoorbeeld in het werken met mensen met lage sociaaleconomische status, beperkte geletterdheid of dementie, een essentiële vaardigheid is binnen het werkveld waarvoor deze opleiding opleidt. Hoewel op basis van de gesprekken duidelijk is geworden dat dit thema impliciet is verweven in het curriculum, adviseert het panel om deze competentie expliciet op te nemen in de kernhandelingen. Dit maakt het belang ervan voor studenten beter zichtbaar en versterkt de aansluiting bij het opleidingsprofiel.

Begeleiding bij persoonlijke en professionele ontwikkeling

De ontwikkeling van persoonlijk leiderschap vormt een essentieel onderdeel van het onderwijsconcept. Het panel stelt vast dat studenten binnen de opleiding op diverse manieren worden gestimuleerd om regie te nemen over hun leerproces. Een centrale plaats hierin neemt de leerlijn Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO). In elke onderwijsperiode reflecteren studenten systematisch op hun groei en verzamelen zij bewijslast om hun voortgang aan te tonen. Het panel is van mening dat deze lijn doelgericht en weloverwogen is uitgewerkt.

Vanaf het begin werken studenten in vaste leergroepen, *Communities of Learners* (CoL), waarin zij opdrachten uitdiepen en gezamenlijk reflecteren. Elke CoL telt ongeveer vijftien studenten en wordt begeleid door een studiecoach. Studenten leren hoe zij reflectie effectief toepassen en bouwen dit stapsgewijs op: van individuele reflectie in het eerste jaar tot het meenemen van feedback van anderen en inzichten vanuit de werkplek in latere jaren. Docenten illustreerden in de gesprekken met het panel hoe zij binnen deze groepen actief werken aan het creëren van een veilige leeromgeving, zodat studenten open kunnen reflecteren op persoonlijke ervaringen.

De studiecoach speelt een sleutelrol in dit proces. Deze ondersteunt studenten bij het verwerven van de beoogde competenties (zie ook 'Curriculum') en bij de ontwikkeling van hun professionele identiteit. De coaching is in de eerste twee studie jaren georganiseerd, met twee bijeenkomsten per week. In de latere jaren neemt de frequentie geleidelijk af, in lijn met de toenemende zelfstandigheid van studenten. Het panel waardeert deze intensieve, persoonsgerichte begeleiding, die goed aansluit bij de uitgangspunten van DBE. Het adviseert om studiecoaching als sleutelement van de opleiding te bewaken en te zorgen voor structurele borging, continuïteit en een vlotte overdracht tussen studie jaren.

Het panel stelde naar tevredenheid vast dat er op instellingsniveau een beleid voor studenten met een functiebeperking is.

Informatievoorziening

Het panel stelt vast dat de informatievoorziening goed georganiseerd is. Studenten hebben via verschillende digitale platforms toegang tot actuele en relevante informatie over de opleiding, de inhoud van modules en hun studievoortgang. *Progress* fungeert daarbij als catalogus en volgsysteem en biedt helder inzicht in behaalde resultaten. Voor elke lichting is een digitale leeromgeving ingericht in *Blackboard*, waar studenten eenvoudig hun studiemateriaal, module-informatie, inschrijftools en feedback kunnen raadplegen. Ook vinden zij er een portfolio waarin zij werken aan hun assessments, en interactieve toepassingen zoals *Blackboard Collaborate*.

De modulehandleidingen die het panel tijdens het locatiebezoek kon inkijken, zijn helder opgebouwd en bieden transparante informatie over leeruitkomsten, werkvormen en beoordelingscriteria. De opleiding ondersteunt studenten zo effectief bij het zelfstandig plannen en volgen van hun leerroute.

Instroomeisen

De opleiding hanteert toegankelijke instroomeisen: kandidaten met een mbo-4-, havo- of vwo-diploma zijn toelaatbaar, ongeacht profiel of vooropleiding. De opleiding richt zich zowel op jongeren met maatschappelijke betrokkenheid als op werkenden die willen overstappen naar een betekenisvollere rol in het publieke domein. Tijdens het locatiebezoek ging het panel in gesprek over de mogelijke lacune in biologische voorkennis bij sommige instromers. De opleiding gaf aan dit niet als knelpunt te beschouwen, maar waar nodig aanvullende ondersteuning te bieden, bijvoorbeeld via kennisclips of adaptieve leermiddelen. Het panel acht de toelatingseisen realistisch en passend bij het niveau en de leerdoelen van de opleiding.

Docententeam

Het docententeam bestaat uit negen docenten, samen goed voor 1,8 fte. Ze zijn momenteel verbonden aan de bacheloropleidingen Verpleegkunde en Social Work van NHL Stenden van Academie Gezondheid & Welzijn, die een deel van hun aanstelling beschikbaar stelt voor de opleiding Gezondheid. Het panel stelde vast dat de aansturing van het team gebeurt door een betrokken en sterke teamleider. Elke zes weken vindt een opleidingsoverleg plaats.

Alle docenten beschikken over een afgeronde masteropleiding en over een Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid (BDB), of zijn daarvoor in opleiding. Daarnaast zijn zij in het bezit van een Basis Kwalificatie Examinering (BKE), en volgen twee docenten momenteel het traject naar de Senior Kwalificatie Examinering (SKE). Het panel ziet een team dat didactisch goed onderlegd is, vertrouwd is met het onderwijsconcept DBE, en ervaring heeft met de leerlijn PPO.

Het panel constateerde een grote mate van enthousiasme en betrokkenheid bij de docenten. In de gesprekken kwam een gedeelde visie naar voren. Daarbij viel het het panel op dat zij echt samen rond de ontwerptafel zitten, met zicht op elkaars modules en duidelijke afstemming over inhoud en opbouw. Dit gedeelde eigenaarschap vormt een sterke basis voor de verdere ontwikkeling van de opleiding.

De diverse achtergronden van de docenten vormen een goede basis voor interdisciplinair, praktijkgericht onderwijs. Tegelijkertijd ziet het panel ruimte om bepaalde inhoudelijke expertises binnen het team nog explicieter te versterken, met name op het vlak van gezondheid, gedragsverandering, co-creatie met doelgroepen en interventieontwikkeling. Het panel adviseert om

deze deskundigheden verder uit te bouwen, passend bij het profiel en de beroepsrollen van de opleiding.

Tot slot wijst het panel op een mogelijk risico: de kleinschaligheid van het team, hun beperkte aanstellingsomvang en het feit dat deze docenten ook verbonden zijn aan andere opleidingen kunnen ertoe leiden dat studenten niet altijd bij een docent terechtkunnen met vragen of knelpunten. Tijdens de gesprekken bleef onduidelijk hoe de opleiding dit opvangt en welke rol de teamleider daarin speelt. Het panel beveelt aan om helder te communiceren wie voor studenten het aanspreekpunt is bij vragen of problemen en de continuïteit op dit vlak te waarborgen.

Conclusie

Het curriculum is zorgvuldig opgebouwd en toont een duidelijke verticale samenhang. Studenten genieten aanzienlijke keuzevrijheid om hun traject vorm te geven, maar via de studietoets en duidelijke kaders voor elke module voorziet de opleiding van de nodige garanties dat de studenten alle leeruitkomsten ontwikkelen op eindniveau. DBE, dat als hogeschoolbreed onderwijsconcept wordt gehanteerd, past bij het opleidingsprofiel en versterkt de praktijkgerichte focus, die een duidelijke sterkte is van de opleiding. De structurele samenwerking met lectoraten zorgt voor een natuurlijke verbinding tussen onderwijs, praktijk en onderzoek, en ondersteunt de ontwikkeling van het onderzoekend vermogen op bachelorniveau. De opleiding stimuleert de ontwikkeling van persoonlijk leiderschap via de PPO-leerlijn, CoLs en studietoetsing. Deze studietoetsing vormt een krachtige pijler binnen het concept en verdient blijvende borging, met aandacht voor een zorgvuldige overdracht bij coachwissels. Het panel vindt de focus van de opleiding op *internationalisering@home* passend bij de diverse beroepscontext, maar ziet kansen om studenten actiever te stimuleren buitenlandse ervaringen op te doen. Daarnaast adviseert het panel om cultuursensitieve communicatie explicieter op te nemen in de kernhandelingen, gezien het belang van deze competentie voor het werkveld. Het docententeam is deskundig en bevlogen, al vraagt de kleinschaligheid om alertheid op expertiseopbouw en continuïteit in de begeleiding. Het panel heeft vertrouwen in de kwaliteit van het programma en in het vermogen van het team om gezondheidsprofessionals op te leiden die stevig in de praktijk staan en voorbereid zijn op de uitdagingen van morgen. De toelatingseisen en de informatievoorziening zijn op orde.

6.3 Standaard 3: Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Oordeel

Voldoet

Bevindingen en overwegingen

Toetsvisie en -beleid

De opleiding beschikt over een helder uitgewerkte toetsvisie en -beleid, die aansluiten bij de visie van NHL Stenden en de Academie voor Gezondheid & Welzijn. Centraal staat het idee dat toetsing niet enkel dient om te kwalificeren, maar ook om te leren. De opleiding zet in op een toetspraktijk die ontwikkelingsgericht is. Studenten worden aangemoedigd om op eigen initiatief feedback, feedup en feedforward te verzamelen, onder andere via medestudenten, projectbegeleiders, studiecoaches en andere betrokken professionals. Daarnaast gebeurt toetsing waar mogelijk geïntegreerd en enkel afzonderlijk wanneer dat inhoudelijk of organisatorisch nodig is. De beoordeling is bij voorkeur holistisch, zodat recht wordt gedaan aan de complexiteit van de praktijkgerichte taken waarop studenten worden geëvalueerd. Toetsing vindt zoveel mogelijk plaats in en met de praktijk, waardoor de beroepscontext steeds centraal blijft. De opleiding houdt bovendien rekening met de diversiteit van haar studentenpopulatie en werkt in de flexibele trajecten met leerwegaafhankelijke toetsing.

Toetsprogramma en toetspraktijk

Het panel constateert dat deze visie consequent wordt doorvertaald in de praktijk. Het toetsprogramma toont een doordachte opbouw. De aangeleverde documenten maken voor het panel goed navolgbaar dat de opleiding de kernhandelingen en leeruitkomsten kwaliteitsvol toetst.

Er wordt een evenwichtige mix aangeboden van formatief handelen en summatieve toetsen. Terwijl studenten tijdens formatieve momenten de ruimte krijgen om te oefenen en feedback te verzamelen, zijn de summatieve toetsen bedoeld om formeel vast te stellen of studenten de leerdoelen aan het eind van een module bereikt hebben. Voor de summatieve momenten wijst de examencommissie beoordelaars aan die niet eerder betrokken waren bij het traject van de student. Het werkveld wordt daarbij op een passende manier betrokken: werkveldpartners geven advies over prestaties van studenten, maar de beoordeling gebeurt door de opleiding. Het panel waardeert dat studenten in de summatieve evaluatie ook moeten aantonen dat ze met de feedback die ze verzameld hebben, aan de slag zijn gegaan. Dit zorgt ervoor dat het formatief handelen niet vrijblijvend is.

Het toetsprogramma bestaat uit een gevarieerd pallet aan toetsvormen die goed aansluiten bij het onderwijsconcept van DBE. Naast kennistoetsen, beroepsproducten en praktijkopdrachten zijn er observaties, werkplekevaluaties en 360-gradenfeedback. Studenten bouwen aan een portfolio waarin zij met bewijsmateriaal aantonen dat zij de leeruitkomsten en kernhandelingen beheersen. De opleiding kiest bewust voor toetsing in en met de praktijk, waarbij studenten zoveel mogelijk beoordeeld worden op basis van realistische casussen. De voorkeur voor holistisch beoordelen doet recht aan de complexiteit van de praktijkgerichte taken en versterkt de validiteit van het toetsproces. De gehanteerde systematiek is herkenbaar, transparant en consistent uitgewerkt in de modulehandleidingen.

Niettegenstaande deze sterke uitwerking van het toetsprogramma, is het panel van mening dat de gehanteerde toetspraktijk hoge eisen stelt aan zowel studenten als docenten, onder meer door de combinatie van frequente formatieve momenten en summatieve beoordelingen door twee

examinatoren. Het panel stelt vast dat de opleiding deze belasting actief in het vizier houdt en het toetsprogramma systematisch evalueert en bijstuurt.

Daarnaast merkt het panel op dat de opleiding flexibel inspeelt op individuele omstandigheden bij toetsing, zoals ziekte of studievertraging. Terwijl in de huidige kleinschalige context maatwerk een oplossing kan zijn, is dit bij groei van de studentenpopulatie mogelijk niet meer werkbaar. Het panel adviseert daarom om de werk- en toetsdruk van het huidige toetsprogramma bij docenten en studenten te monitoren, en te onderzoeken hoe de bestaande mate van maatwerk bij verdere groei kan worden behouden.

Toetsing van het eindniveau

Het panel stelt vast dat het eindniveau van de bachelor Gezondheid op een kwaliteitsvolle wijze wordt getoetst. Studenten worden gedurende de opleiding beoordeeld op verschillende niveaus van het ZelCom-kader. In de hoofdfase worden in jaar 3 in modules 8 en 9 de leeruitkomsten al op niveau C (NLQF 6) getoetst. In module 10, die geprogrammeerd staat in de afstudeerfase en 30 EC omvat, worden alle leeruitkomsten bovendien geïntegreerd en op niveau D (NLQF 6) getoetst.

In de afstudeerfase bestaat de toetsing uit een beroepsproduct, een portfolio en een criteriumgericht interview. Voor het beroepsproduct ontwikkelt, implementeert en evalueert de student een innovatie in de praktijk die inspeelt op een actueel vraagstuk in gezondheid of welzijn. Het portfolio, waarin de student producten en documenten verzamelt om de beheersing van de kernhandelingen per rol aan te tonen, vormt de kern van de bewijsvoering. De toetsing wordt afgerond met een presentatie en een Criterium Gericht Interview (CGI). Het CGI is een gesprek met twee assessoren, aangesteld door de examencommissie, waarin de student de gemaakte keuzes verdedigt en terugkoppelt naar de beroepsrollen. De beoordeling gebeurt integraal, waarbij het panel heeft vastgesteld dat een kwaliteitsvol beoordelingsformulier voorhanden is met duidelijke criteria die gelinkt zijn aan de leeruitkomsten op eindniveau. Sterk vindt het panel dat zowel de reflectie door de student als de toepassing van de kernhandelingen expliciet zijn opgenomen in het beoordelingsformulier.

Tijdens het locatiebezoek gaf de Examencommissie aan dat ze er vertrouwen in heeft dat het eindniveau via de gehanteerde toetsing en beoordeling geborgd wordt. Het panel deelt dit vertrouwen. Niet alleen worden de leerresultaten in de modules van de hoofdfase al op NLQF 6-niveau getoetst. De combinatie van beroepsproduct, portfolio en CGI in de afstudeerfase resulteert bovendien in een breed en valide beeld van de beheersing van de eindkwalificaties. Het gebruik van een CGI zorgt voor een toekomstbestendige aanpak in de context van het groeiende gebruik van artificiële intelligentie bij studenten.

Borging van kwaliteit van toetsing en beoordeling

De opleiding beschikt over een helder toetsbeleid, in lijn met de Onderwijs- en Examenregeling (OER), waarin maatregelen zijn vastgelegd om validiteit, betrouwbaarheid en transparantie te borgen.

De validiteit wordt gewaarborgd door toetsen zorgvuldig af te stemmen op de complexiteit en zelfstandigheid die passen bij de beroepsrollen en kernhandelingen. Modulehandleidingen en beoordelingsformulieren maken deze samenhang inzichtelijk en bieden studenten houvast. Toetsen worden ontwikkeld op basis van leeruitkomsten, onder regie van een vakexpert en een groep examinatoren, die na goedkeuring door de Examencommissie optreden als beoordelaar. De academiebrede Toetscommissie bewaakt de kwaliteitsnormen.

De betrouwbaarheid wordt versterkt door meerdere bewijsvormen per leeruitkomst te gebruiken en beslissingen nooit op één bewijs te baseren. Summatieve beoordelingen worden uitgevoerd door twee onafhankelijke examinatoren die niet bij het leertraject van de student betrokken waren. Bij portfolio-assessments worden beoordelaars ingezet met aantoonbare domeinexpertise.

Kalibratie is een vast onderdeel van de toetscyclus. Voorafgaand aan assessments worden beoordelingskaders gezamenlijk besproken en vastgelegd. Tijdens de beoordeling stemmen assessoren hun oordeel af, en na afloop wordt gereflecteerd op het proces en de opbrengsten. Zo ontstaat een gedeeld en consistent beoordelingskader.

Ook de transparantie is sterk geborgd. Studenten worden via lessen en programmabeschrijvingen duidelijk geïnformeerd over beoordelingscriteria, toetsvormen en procedures. Beoordelingsmodellen zijn beschikbaar en begrijpelijk.

Het panel waardeert dat de opleiding vanaf de start alle toetsen opneemt in de kwaliteitscyclus. De rolverdeling tussen Examencommissie, Toetscommissie en examinatoren is helder, met regelmatige afstemming en kalibratie.

Examen- en Toetscommissie

De opleiding Gezondheid valt onder de academiebrede Examen- en Toetscommissie Gezondheid & Welzijn. Deze commissie draagt de eindverantwoordelijkheid voor de borging van toetskwaliteit binnen alle opleidingen van de Academie, inclusief de benoeming en monitoring van examinatoren.

De Toetscommissie vervult hierin een gedelegeerde borgende rol. In opdracht van de Examencommissie voert zij toetsvoorafnames en steekproeven uit en beoordeelt zij de kwaliteit van toetsen en eindwerken. De commissie screent systematisch op inhoud, toetst de aansluiting op leeruitkomsten en voorziet waar nodig in gerichte feedback. Eindwerken worden steekproefsgewijs geëvalueerd, eventueel met inzet van externe toetsexperts. De opleiding maakt bovendien deel uit van de reguliere evaluatiecyclus van de Academie.

Tijdens het locatiebezoek kreeg het panel een positieve indruk van beide commissies: betrokken en deskundig, met een duidelijke taakverdeling en een stevige positionering. Hoewel de betrokkenheid bij de nieuwe opleiding in de opstartfase beperkt was, is deze inmiddels structureel geborgd.

Conclusie

De opleiding hanteert een heldere en gedragen toetsvisie, die consequent in de praktijk wordt gebracht. Het toetsprogramma is zorgvuldig opgebouwd en sluit overtuigend aan bij de beoogde leeruitkomsten en het gehanteerde onderwijsconcept. De toetsvormen zijn gevarieerd, praktijkgericht en stimuleren eigenaarschap bij studenten. De combinatie van formatief handelen en summatieve toetsing ondersteunt enerzijds het leren, maar geeft anderzijds garanties dat studenten de beoogde leerdoelen en leeruitkomsten realiseren. Summatieve beoordelingen worden uitgevoerd door twee onafhankelijke examinatoren, terwijl het werkveld in een adviserende rol bijdraagt aan de relevantie van de toetsing. Het eindniveau wordt op overtuigende wijze vastgesteld aan de hand van een beroepsproduct, een portfolio en een criteriumgericht interview op NLQF-niveau 6, met beoordelingsformulieren die helder terugkoppelen naar de leeruitkomsten. De borging van validiteit, betrouwbaarheid en transparantie is stevig verankerd in de OER, het toetsbeleid en de kwaliteitscyclus, en wordt bewaakt en ondersteund door deskundige en proactieve Examen- en Toetscommissies.

6.4 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: Bachelor of Science.
Het panel adviseert het volgende CROHO-onderdeel voor de opleiding: Gezondheidszorg.
Het panel staat positief tegenover de opleidingsnaam B Gezondheid.

Afkortingen

BDB	Basiskwalificatie Didactische Bekwaamheid
BKE	Basis Kwalificatie Examinering
CoL	Community of Learners
DBE	Design-Based Education
hbo	hoger beroepsonderwijs
NLQF	Nederlands Kwalificatieraamwerk
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OER	Onderwijs- en Examenregeling
SKE	Senior Kwalificatie Examinering
TNO	toets nieuwe opleiding
vwo	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op de toetsing van de nieuwe opleiding Hbo-bachelor Gezondheid van de NHL Stenden Hogeschool.

Aanvraagnummer: AV-3097

Colofon

Rapport Toets Nieuwe Opleiding

Samenstelling: NVAO NEDERLAND

Versie: 1.01.01 (1 september 2024)

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
Accreditation Organisation of the Netherlands and Flanders

Parkstraat 83 • 2514 JG Den Haag
P.O. Box 85498 • 2508 CD The Hague
The Netherlands

T +31 (0)70 312 23 00
E info@nvao.net
www.nvao.net